

Motion till riksdagen 2012/13:K378

av **Kerstin Lundgren (C)**

Klarlägg finlandssvenskarnas ställning som nationell minoritet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att svensk politik för nationella minoriteter ska formars utifrån deras egna villkor.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en förändring av finlandssvenskarnas ställning i den svenska minoritetspolitiken.

Motivering

De nationella minoriteterna samer, tornedalingar, sverigefinnar, romer och judar gavs 1999 ställning som nationella minoriteter i Sverige. Men, oavsett om vi räknar oss till en nationell minoritet eller till majoritetsbefolkningen har vi alla rätt att vara individer som alla är olika varandra. Vissa vill gärna bevara sitt kulturarv, medan andra inte alls vill bli intvingade i en grupp som de kanske inte längre känner någon samvaro med. De fem nationella minoriteterna är även olika sinsemellan och har olika förväntningar på hur den svenska minoritetspolitiken bedrivs. Vi måste lära oss av våra misstag och inte än en gång på grund av missriktad hjälpsamhet tala om för människor vad som är rätt för dem. Därför måste svensk politik för nationella minoriteter ske utifrån de nationella minoriteternas egna villkor. Detta skall ges regeringen till känna.

Minoritetsspråkskommittén kom i sin utredning att på ett olyckligt ingripande sätt definiera vilka som räknas som nationell minoritet när det gäller svenskfinnarna. De hade ju sin utgångspunkt i språket och angav därför att modersmålet måste vara finska för att räknas som sverigefinne. Detta krav gäller inte för någon av de andra minoriteterna, och det är heller inget exklusivt krav som Europarådets konvention för skydd av nationella minoriteter

Fel! Okänt namn på

ställer för att en grupp ska klassas som en nationell minoritet. Detta krav gäller endast minoritetsspråkskonventionen, som inte bör blandas ihop med konventionen för skydd av nationella minoriteter.

Kravet på att sverigefinnar ska ha finska som sitt modersmål gör att Sverige bara delvis erkänner en nationell minoritet som har rötter i Finland. Sverigefinländarna delas därmed i en grupp som får status som nationell och en inte. Finlandssvenskarna i Sverige har därmed diskvalificerats som nationell minoritet, trots att de uppfyller alla de kriterier som Europarådet ställer upp för att få klassas som en nationell minoritet. Framförallt uppfyller de kriteriet om självidentifikation, som är det grundläggande kravet. Av ramkonventionens artikel 5 framgår att ratificerande länder ska främja de nationella minoriteternas möjligheter att ”bibehålla och utveckla sin kultur och bevara de väsentliga beståndsdelarna av sin identitet, nämligen religion, språk, tradition och kulturarv”. Konventionens åtagande är således vidare i sin omfattning än minoritetsspråkkonventionen. Ändå har Sverige för en grupp valt att begränsa den och därmed beröva dem rätten till sin identitet. Personer med finlandssvenska rötter i Sverige utgör ca en femtedel av alla med finländska rötter i Sverige. Utredningen SOU 2006:19 pekade på denna problematik och ansåg att finlandssvenskarnas status i förhållande till ramkonventionen måste redas ut. Det är nu hög tid att efter sex år verkställa den uppmaningen. Regeringen bör därför snarast låta utreda frågan. Målet måste vara att alla sverigefinländare, oavsett språk har samma rätt till sin identitet och att kravet på finska som modersmål för att räknas in i den nationella minoriteten sverigefinnar tas bort.

Stockholm den 5 oktober 2012

Kerstin Lundgren (C)